

Arentoft (FP):

Når hr. Bilgrav-Nielsen må hente hjælp i Gyldendal for at definere begrebet »base« og siger, at det er udgangspunkt for en militær operation, så er det korrekt; jeg har selv set det efter nu. Men så har vi tusinder og atter tusinder af baser i Danmark, for så er hvert eneste orlogsskib og kampvogn og fly og telt i felten en base.

(Kort bemærkning).

Steen Folke (VS):

Jeg synes, at ministerens svar til mig om flyaftalen med USA egentlig er stærk tobak. Her har man indgået en meget vidtgående aftale om modtagelse af 100 amerikanske krigsfly – det er stort set lige så mange, som der eksisterer i Danmark i forvejen – og om oplagring i depot til disse fly. Man har med denne beslutning undergravet den hidtil eksisterende danske basepolitik. Man har undergravet den hidtil eksisterende danske atompolitik, fordi sådanne fly i en krisesituation kan være bevæbnet med atomvåben.

Alt dette har man gjort uden om folketinget, og det skal være aldeles klart, at man ikke engang har fundet det ulejligheden værd at orientere folketinget om, at man har indgået en sådan aftale. Man har ikke engang orienteret folketingets forsvarsudvalg om, at nu indgik man en så vidtrækkende aftale, en væsentlig ændring i dansk militærpolitik. Alt dette har man gjort blot med en henvisning til, at der i bemærkningerne i betænkningen i forbindelse med 1973-forsvarsforliget stod noget generelt om, at nu skulle man forberede noget mere, nemlig disse forstærkninger.

Jeg synes, det er meget belærende, og jeg håber, at det bliver vidt og bredt kendt, at sådan foregår beslutningsprocessen i vitale spørgsmål som dem, vi har haft til drøftelse her i dag.

Formanden:

Hr. Ib Christensen kom desværre ikke med i anden omgang. Det var ikke min skyld.

Ib Christensen (DR):

Jeg har et par korte bemærkninger til udenrigsministeren og forsvarsministeren.

Udenrigsministeren belærte mig om, at man i de andre nordiske lande har en universitetsstradition for freds- og konfliktforskning, og det var altså forklaringen på, at vi ikke havde et freds- og konfliktforskningsinstitut i Danmark. Men det burde jo så meget mere animere os til at få etableret en sådan forskningsinstitution med de korrektiver og med det supplement til den udenrigspolitiske og sikkerhedspolitiske tænkning og debat, som sådanne institutter kan give.

Jeg synes da, det er godt, at ministeren og regeringen er gået det skridt, at man har nedsat et nedrustningsudvalg, men jeg synes lige så godt, man kunne have taget det andet skridt først som sidst. Måske kommer der en indstilling fra dette udvalg om at etablere en sådan forskningsinstitution.

Formanden:

Undskyld, jeg tror, det kniber for dem på tilhørerpladserne, der forsøger at følge debatten, at høre for støj.

Ib Christensen (DR):

Forsvarsministeren brugte hjemmeværnet som et argument for, at det måske ikke var så godt at ophøre med tvangsudskrivningen, men jeg synes netop, det er temmelig ejendommeligt, at forsvarsministeren anvender den argumentation, eftersom hjemmeværnet jo bygger på fuld frivillighed med 70.000 mand, og eftersom forsvarrets personel i dag for $\frac{2}{3}$'s vedkommende er frivilligt. Derfor kan jeg ikke rigtig forestille mig, at det skulle være så helt umuligt, hvis man i løbet af en periode tager skridtet fuldt ud, som nogle andre NATO-lande for længst har gjort det, og indfører fuld frivillighed, så også at få rekruttering til hjemmeværnet. Jeg synes i det hele taget, at regeringen ved denne afstandtagen fra vores ønske om frivillighed distance-rer sig noget fra mulighederne for at få den nulløsning igennem folketinget, som den i og for sig stadig væk står på. Det er ikke særlig klogt af regeringen, hvis den altså ønsker en nulløsning, som man har lagt op til.

Hr. Steen Folke syntes, det var bemærkelsesværdigt, at retsforbundet muligvis godt kunne tænkes at gå med til depoter. Dertil vil jeg sige, at den spænding får hr. Steen Folke udløst, når eller hvis regeringen om nogle måneder kommer med et konkret for-